

A Győri Ítéltábla a Szabó Ügyvédi Iroda által képviselt I.rendű és II.rendű felpereseknek a dr. Presser Zoltán Tibor ügyvéd által képviselt alperes ellen egyesületi határozat érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Tatabányai Törvényszék 2018. június 20. napján kelt 4.P.20.236/2017/20. sorszámu ítélete ellen az alperes által 21. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett részét megváltoztatja, és mellőzi az ítélet 4. oldal utolsó bekezdésétől kezdődően annak a kérdésnek az eldöntésére vonatkozó indokolást, miszerint egy egyesület hozhat-e a tagjaira vadkárátalányra vonatkozó szabályozást.

A felperesek 15 napon belül egyetemlegesen kötelesek megfizetni az alperes részére 38.000.- (harmincnyolcezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A Tatabányai Törvényszék a fellebbezéssel támadott ítéletével az alperesnek a 2017. július 27-én meghatározott azon határozatát, mely szerint „Mindenkire az 1.000,- Ft/ha/év vadkár átalány vonatkozzon, kivétel nélkül" hatályon kívül helyezte.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 36.000,- Ft illetékből, 150.000,- Ft + 40.500,- Ft Áfa ügyvédi munkadíjból és 14.073,- Ft költségből álló perköltséget.

A határozatának indokolásában rögzítette, hogy az alperes vadásztársaság haszonbérlet útján vadászati jogot gyakorol a ... megyei számú vadászterületen.

A felperesek az alperes vadásztársaság tagjai, akik a vadászterületen ingatlantulajdonnal rendelkeznek, amelyen mezőgazdasági termelést folytatnak.

A II.rendű felperes javaslatára az alperes elnöke 2017. július 18. napján a 2017. július 27. napjára rendkívüli közgyűlést hívott össze, amelynek 2. napirendi pontjaként a vadkár rendezés helyi szabályainak megalkotását, a vadkár rendezési szabályzat elfogadását tűzték.

A közgyűlési jegyzőkönyv tartalmazta, hogy a tagok nem fogadták el a vadásztársaság elnöke által előterjesztett, és a korábbi gyakorlatnak megfelelő vadkár átalány rendezési javaslatot.

Elfogadták azonban a ... tag által előterjesztett új javaslatot, amelyet a jegyzőkönyv úgy rögzített, hogy „új javaslat kerül szavazásra, mely szerint mindenkre az 1.000,- Ft/ha/év vadkár átalány vonatkozzon, kivétel nélkül”. A közgyűlésen a határozat szövegével kapcsolatosan részletes előterjesztést nem ismertettek, a vadkár szabályzatot előzetesen a tagoknak nem küldték meg.

Az alperes vadkár szabályzata azonban a közgyűlésen elhangzottak alapján az alábbiakat tartalmazza:

1. A alperes neve közgyűlése által **Településen**, 2017. 07. 27-én elfogadott Szabályzat a vadásztársaság valamennyi rendes tagjára kiterjed. A szabályzat alapja a 2010-2011-es vadászati idényben a **Települési** Földtulajdonosi Vadászati Közösség által elfogadott vadkár-átalány szabály, amelyet a Közösség a vadászó tagjaira 2017. február 28-ig alkalmazott.
2. A vadásztársaság tagjai a Vtv-ben és a Ptk-ban foglalt általános és különös vadkár megtérítési jogukról lemondva, kizárólag vadkár-átalányra jogosultak.
3. A vadkárátalányra a tag a vadászati évben, általa megművelt termőföldek (vadkár térítésre jogosító termőföldek) után jogosult, melynek mértéke 1.000 Ft/ha/év.
4. A művelt földek értékét földhasználati lappal igazolhatja minden tag az egyesület elnöke felé. Amennyiben az adott évben nem történik változás a művelt földek mennyiségében, úgy az előző évi lejelentett mértékkel számol a vadásztársaság. Amennyiben a 2011-et követően, a Földtulajdonosi Vadászati Közösségnek bejelentett földterületben nem történt változás, úgy ezt veszi alapul a vadásztársaság azoknál a tagoknál, akik a Földtulajdonosi vadászati Közösségnek is vadászó tagjai voltak.
5. A vadkár-átalány kifizetése minden tárgyévi december 1-től az azt követő tárgyévi január 31-ig történik meg. Azok a tagok, akik bankszámlaszámukat bejelentik az egyesületnek, az átalányra banki átutalással, míg a többi tag készpénzkifizetéssel jogosultak nyugta ellenében.
6. Jelen szabályzat 2017. július 27-ét követően keletkező vadkároknál alkalmazható és 2018. december 31-ig hatályos."

A felperesek kereseti kérelmükben az egységes vadkár átalányra vonatkozó közgyűlési határozat hatályon kívül helyezését kérték az alperes perköltségben marasztalása mellett.

Arra hivatkoztak, hogy a határozat sérti a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. 3: 17.§ (3) bekezdését, mivel a meghívó nem volt megfelelő, és a napirendet kellő részletességgel nem tartalmazta. Sérti az alperes alapszabályának ugyanerre vonatkozó IV./4. pontját is.

Azzal is érveltek, hogy a vadásztársasági tagok a vadkár átalányra vonatkozó rendelkezéseket nem szavazták meg olyan formában, ahogyan azt később a alperes neve Vadkár Szabályzata tartalmazta, azt az alperes utólag készítette el.

Hivatkoztak arra is, hogy a közgyűlési határozat ellentétes A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló törvény (Vtv.) 81.§-ával, illetve a 79/2004. FVM rendelettel, mivel ezen rendelkezések tételesen szabályozzák a vadkár megtérítésének mértékét, módját, az azért való felelősséget.

A meghozott döntés kizárja azt, hogy a károsult vadásztársasági tag tényleges kártérítéshez jusson, és sérti a vadászterületen ingatlan tulajdonnal rendelkező vadászok kisebbségi érdekeit.

A vadásztársaságnak ugyan rendelkeznie kell arról, hogy miként viselik a vadászok a vadászati jog gyakorlásával kapcsolatos terheket, ez a jog azonban nem terjedhet addig, hogy a földtulajdonnal nem rendelkező (nem földhasználó) vadászok többségi szavazata következtében a földtulajdonnal rendelkező vadászok nem jutnak a tényleges kárunknak megfelelő összegű kártérítéshez.

Az alperes azon tagjainak, akik földterülettel nem rendelkeznek, ezért nem érintettek a vadak okozta károkban, nem áll érdekében méltányos összegű vadkár átalány megszavazása, ezért a vadkárt a

vadászok nem egyenlő mértékben viselik, hanem annak terhe nagyobb részben a földtulajdonnal rendelkező vadászokra hárul.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

Hangsúlyozta, hogy a közgyűlési meghívó megfelelő módon tartalmazta a napirendi pontokat, a közgyűlés határozatképes volt. A vadkár átalányra vonatkozó határozat a jogszabályokba nem ütközik.

Hangsúlyozta, hogy a vadászati törvényben szabályozott vadkár rendezési eljárás lex specialis a Ptk. szerinti kártérítés lex generalis szabálya helyett. A polgári jog dispozitivitásának következtében a felek a károk megtérítésének mértékében és módjában szabadon megállapodhatnak, a vadászati törvény szerinti eljárás a vadkár megtérítésének csupán az egyik módja, az nem tekinthető kizárólagosnak.

A vadkár átalányra vonatkozó határozat az ésszerű gazdálkodás követelményének megfelelő, praktikus döntés. Ezáltal tervezhető az alperes költségvetése, a tagok közöttük a felperesek is alacsony tagdíjjal vadászhatnak. Az alperes határozatának hatálya csak az alperes tagjaira hat ki, a nem vadásztársasági tag földtulajdonosokat nem érinti.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a határozat a meghívó hiányosságaira hivatkozással nem jogsértő.

A 2. napirendi pont kellő részletességű volt, annak alapján a tagok tisztában voltak azzal, hogy milyen kérdésben kerül sor döntéshozatalra. Ezt a tanúvallomások is megerősítették. A bíróság kitért arra, hogy II.r. felperes maga kérte a közgyűlés összehívását éppen a 2. napirendi pontban tárgyaltak okán, ezért a hozzátartozója, az I.r. felperes sem hivatkozhat alappal arra, hogy nem voltak tisztában azzal, hogy milyen kérdésben kell dönteniük.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a támadott határozat azért érvénytelen, mivel az a jegyzőkönyvben rögzített - és a tényállásban ismertetett - formában nem alkalmas arra, hogy rá jogokat és kötelezettségeket alapíthassanak. A határozat megszövegezéséből nem derül ki pontosan, mire vonatkozik, milyen módon, mikor kell azt alkalmazni. Ugyanakkor az alperes Vadkár Szabályzata annak teljes terjedelmében a közgyűlésen nem hangzott el, arról a tagok a maga részletes formájában nem döntöttek, elkészítésére utólag került sor.

Az alperes a Vadkár Szabályzat tervezetét a közgyűlés előtt a tagságnak nem küldte ki.

Az elsőfokú bíróság leszögezte, hogy a határozat hatályon kívül helyezését a meghozatalának szabálytalanságai - a fentiekben kifejtettek szerint - alátámasztják, azonban az elsőfokú bíróság állást foglalt abban a kérdésben is, hogy a vadászati területen földhasználó vadászokat érintő, egységes vadkár átalányra vonatkozó szabályozást az egyesület hozhat-e.

Az elsőfokú bíróság abból indult ki, hogy a felperesek és az alperes között három jogviszony áll fenn: egyrészt a felperesek, mint a földtulajdonosi közösség tagjai haszonbérbe adták a vadászterületet az alperesnek. Másrészt a felperesek az alperes vadásztársaság tagjai, azzal egyesületi tagi viszonyban állnak. Harmadrészt a vadkár bekövetkezte esetén a felperesek, mint földhasználó károsultak állnak szemben a vadkár megtérítésére kötelezett alperessel a szerződésen kívüli károkozás szabályai szerint.

A Ptk. 6: 519.§-ára és 6: 526.§-ára hivatkozással az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy nincs akadálya annak, hogy a vadkár átalányra vonatkozóan a károkozó és a károsult szerződésben állapodjon meg. Az sem vitatott, hogy az egyesület a tagjaira nézve kötelező szabályokat alkothat.

A vizsgált kérdést érintően azonban a felperesek földhasználó károsultként és nem tagsági viszony relációjában érvényesítik az igényüket, ezért rájuk nézve az alperes kötelező érvényű határozatot ebben az összefüggésben nem hozhat.

A törvényszék álláspontja szerint azonban - a fentiek mellett - a vadkár-átalányra vonatkozó szabályozási mód azért is jogsértő, mert a tagsági jogviszonyban a felperesek jogai és kötelezettségei is csak az egyesület céljával és feladataival, azaz a vadászati jog gyakorlásával függhetnek össze. Az alperes a tagjaira vonatkozóan csupán a vadászati joggal kapcsolatosan hozhat döntést, és nem határozhat a tagjainak olyan életviszonyaira vonatkozóan, amik a vadásztársasági tagsággal és tevékenységgel nem közvetlenül kapcsolatosak.

A bíróság úgy foglalt állást, hogy a vadkár megtérítésére vonatkozó kötelmi igény nem függ össze a vadásztársaságban lévő tagsági jogokkal és kötelezettségekkel, amelyek csak a vadászatra vonatkoznak.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint tehát az alperes, mint a vadászati jogok gyakorlója a vadkár megtérítésére a Vtv. szabályai alapján köteles, és nem hozhat olyan szabályt, ami a károsult földtulajdonosok igényérvényesítési lehetőségeit behatárolja, még akkor sem, ha ezek a földtulajdonosok más jogviszony alapján az alperes tagjai is.

A fenti indokok alapján a bíróság a Ptk. 3: 37.§ (1) bekezdése alapján a határozatot hatályon kívül helyezte.

Az alperes az érdemi döntést nem támadta, az indokolás részbeni megváltoztatását kérte akként, hogy a bíróság a támadott határozatot csak abból az okból helyezze hatályon kívül, hogy a vadkár rendezési szabályzatról, annak teljes terjedelméről a közgyűlés nem döntött.

A fellebbezésének indokolásában kifejtette, hogy a polgári jog lehetőséget ad a károk megtérítéséről való lemondásra. Ebből kiindulva - az alperes álláspontja szerint - a vadkár megtérítése iránti igényről is le lehet mondani, azonban nemcsak közvetlenül, hanem egy kapcsolódó jogviszonyon (tagsági jogviszonyon) keresztül is.

Az alperes a vadászati törvény 2.§ b./ pontja az 5.§ d./ pontja valamint a 6.§ (3) bekezdése, 7.§ (1) bekezdése, 16.§ (1) bekezdés a./ pontja illetve a 75.§ együttes értelmezéséből azt a következtetést vonta le, hogy a vadászati jog gyakorlása, mint az alperes vadásztársaság alaptevékenységi körébe tartozó feladat nem kizárólag a vadgazdálkodással kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket foglalja magába, hanem kiterjed a vadkárral kapcsolatos tevékenységre is. A vadkár gazdálkodás tehát a vadásztársaság alaptevékenysége körébe tartozik, így ezzel összefüggésben a tagjaira nézve kötelezettségeket állapíthat meg és jogokat biztosíthat, vadkár-átalánnyal kapcsolatos döntések teljesítése tehát valamennyi tagnak feladata függetlenül attól, hogy egyéni jellemzők alapján az számára milyen nehézséget okoz.

Az a földhasználó vadásztársasági tag, aki vadkár megtérítésére jogosult, egyben köteles is az egyesülettel együttműködni a vadkár gazdálkodással kapcsolatos feladatok végrehajtásában, amennyiben az egyesület ilyen tartalmú határozatot hoz.

Amennyiben felperesek nem volnának az egyesület tagjai, úgy jogosultak lennének a vadászati törvény szerinti kártérítésre, amelyről csak önkéntesen, szerződéses alapon mondhatnának le. Azáltal azonban, hogy a vadkár-gazdálkodás körében is az alaptevékenységét végző egyesületnek is tagjai, így az egyesület közgyűlésének határozata irányukban is kötelező (Ptk. 5.§ (2) bek.3:66.§ (2) bek. Alapszabály 3.§ 3/c./ pontja).

Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben tehát a felpereseknek az alperessel fennálló jogviszonyaik földtulajdonosi(földhasználói) és tagi minőségükben egymástól nem különíthetők el.

A felperesek és az alperes közti hármasság jogviszonyt az is áttöri, hogy maga az alapszabály is jogot biztosít arra, hogy az egyesület a tagoknak nemcsak tagdíjat, hanem egyéb befizetéseket is előírhat. A vadkár átalány fizetési kötelezettség pedig lényegében egy pénzbeni megtérítésről történő részleges lemondást tartalmaz, így egyfajta befizetésnek tekintendő. (Alapszabály 10.§ (5) bekezdés, 21.§ (1) a./-c./, 7.§, 8.§ a./, b./, c./ pontjai.)

A felperesek a fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet megfellebbezett részének helybenhagyását kérték annak helyes tartalmára hivatkozással.

Hangsúlyozták, hogy az ítélet indokolásának megváltoztatása nem indokolt. A támadott határozat szerinti vadkár-átalány alkalmazása oda vezetne, hogy „az egy fő egy szavazat” elvén a többségben lévő, ingatlannal nem rendelkező vadásztársasági tagok dönthetnének arról, hogy a károsult földtulajdonos milyen összegű kártérítéssel elégedjen meg, miközben a Ptk. a teljes kártérítés, a vadászati törvény pedig a 90%-os kártérítés talaján áll.

Az alperes által bevezetett vadkár rendezési szabályzat a tagok egyenlőtlenségét eredményezi, mivel lehetőséget biztosított a földdel nem rendelkező tagoknak arra, hogy a földhasználókat az őket megillető vadkár összegétől megfosszák. A földdel nem rendelkező tagoknak csupán tagdíj fizetési kötelezettsége áll fenn, míg a földtulajdonos(földhasználó) tagoknak az őket ért vadkár tetemes részét is viselniük kell.

Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a felperesek, mint vadkárra jogosultak az alperessel szemben nem az alperes tagjaiként, hanem mint az alperes által haszonbérelt terület tulajdonosai érvényesítik a vadkárból eredő kárigényeiket.

A fellebbezési érvelést azzal is cáfolták, hogy a vadkár átalány általános elterjedése annak jogszerűségét nem támasztja alá. A 2011. évi CLXXV. tv. a civil törvény 17.§ (2) bekezdése kimondja, hogy a civil szervezet tagja a vagyoni hozzájárulásának megfizetésén túl a szervezet tartozásaiért saját vagyonával nem felel.

A felperesek nem vitatták, hogy a társadalmi szervezet a törvényi keretek között maga határozza meg működésének szabályait és e szabályok megsértésének következményeit, ugyanakkor ennek a jognak korlátját képezik a Ptk., a civil törvény illetve a vadászati törvény rendelkezései.

Az ítélet táblája az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (3) bekezdése értelmében csak a fellebbezési kérelem és az ellenkérelem korlátai között, az ítélet indokolásának támadott része tekintetében vizsgálta felül, és megállapította, hogy a fellebbezés az alábbiak szerint megalapozott.

A felperesek kereseti kérelme az volt, hogy a bíróság az alperesnek a 2017. július 27-i közgyűlésen meghozott - és a vadásztársasági tagsággal rendelkező földhasználóknak a vadak által okozott kárai megtérítésére fizetendő átalány-kártérítésre vonatkozó - jogsértő határozatát helyezze hatályon kívül.

Ennek alátámasztására több, részben formai, részben tartalmi indokot hoztak fel.

Az elsőfokú bíróság a jogerős érdemi döntéssel a jogszabályba ütköző módon meghozott határozatot - a fentiekben már ismertetett érvek alapján - eljárásjogi okokból hatályon kívül helyezte, ezzel a kereseti kérelmet a Pp. 213.§. (1) bekezdése értelmében kimerítette. A döntését a Pp. 221. § (1) bekezdése szerint megfelelően alátámasztotta.

A kereseti kérelmet elbíráló, és a döntés indokát is kifejtő ítéletével a bíróság a jogvitát elbírálta, így a jogsértő határozattal szemben felhozott további, tartalmi jellegű indokok tekintetében való

állásfoglalása szükségtelen volt.

A jogszabályok és alapszabályi rendelkezések megsértésével hozott, és megsemmisített határozat tartalmi vizsgálata az ügy eldöntése szempontjából relevanciával nem bír.

Ezért a másodfokú bíróság a vadásztársaság további működése, határozathozatala szempontjából előzetes állásfoglalást tartalmazó, és a formai okokból semmis határozathoz kapcsolódó elvi jogi álláspontot leszögező ítéleti érvelést - mint szükségtelent - mellőzte.

Az ítélet tábla a törvényszék ítéletének megfellebbezett részét a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta.

A másodfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felpereseket egyetemlegesen kötelezte az eredményesen fellebbező alperes - 8000 Ft lerótt fellebbezési illetékből és 32/2003.(VIII. 22) IM.rendelet 3.§. (3) (5) bekezdése alapján megállapított mértékű, 30.000.Ft összegű, ÁFA-mentes ügyvédi munkadíjból álló - másodfokú perköltsége megfizetésére.

Győr, 2018. december 11.

Dr. Világi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

. Sarmon Hedvig sk.. Szabó Péter sk.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

kiadó